

115485
velse av en pantomime-forestilling der samlede var et av hø-
ment i fare, og refset pressen fordi den hadde offentliggjort

de fortsette kampen på dette «støtte»-begrepet. Jeg vil anta nistangrepne naboland, nam- bodsja og Laos.

Benjamin Vogt og rettsoppgjøret

Av Knut Sollid

I alle de minneord som er skrevet om ham har jeg ikke noen steder sett nevnt at han kritiserte «rettsoppgjøret» på det kraftigste. Jeg vil derfor sitere litt fra hva han har skrevet:

«Vi satte igang et rettsoppgjør som ikke bare savner side-
stykket i noe annet okkupert land etter denne verdenskrig, men som man leter forgjeves etter for å finne noen parallell til overhodet».

«I dag er det vel ikke mange jurister som vil forsvare høyesterettsjustitiarius Emil Stangs votum i den såkalte Stephan-
sonsaken — et votum som ble utslagsgivende for retten. Hel-
ler er det vel ikke mange

nordmenn som i dag vil forsvare den behandling som ble Knut Hamsun til del».

«Historisk sett vil det aldri bli slutt på dette oppgjøret. Like lite som vi har kunnet kvitte oss med 400 års natten før 1814, vil vi kunne kvitte oss med oppgjøret etter fredslutningen i 1945. Landssvik-oppgjøret vil bli diskutert av våre historikere i de neste 400 år og mer, likesom president-skapets svikt i 1940.»

«Vanskeligheten ved det norske rettsoppgjør var at det store norske folk selv satt i et glasshus. Aldri har vel et folk vært mere uforberedt på å forsvare sin frihet enn vårt før den 9. april. Aldri har vel

noe styre opptrådt mere uansvarlig i sin ledelse av et folks selvstendighetspolitikk. Sjelden den har vel noen nasjon vist seg mere lamslått, forvirret, forfusket og forløyet enn vår egen etter det tyske overfall. Vårt styre hadde slått døren på vidt gap for en angriper. Under slike omstendigheter kan man spørre med skriften om hvem som vil kaste den første sten. Svaret hos oss har vært enkelt: Ca. 3½ million. Vi bestemte oss for å sette forrederstemplet på bortimot 100 000 landsmenn. Blant «Vi»

var svært mange hvis nasjonalfølelse var betydelig mere dempet under krigen enn den ble etterpå. Våre «forredere» med familier utgjorde 7—8 prosent av vår befolkning. Sammen med andre som ikke ble trukket til ansvar, er vi kanskje oppe i den dobbelte prosentsats. En droy dose for et folk som jubler sin frihet ut i vilden sky hver 17. mai. I følge med denne iver etter selvfordreelse har løpt en kontrasterende iver etter selvforherligelse. Hvor var ikke vår hjemmefront storartet! Idrettsfolket, lærerne, Høyesterett!»

«Vi bør fare varsomt med de store ord om oss selv, om

vår krig og vår innsats. Vi bør kanskje også vise litt mere toleranse overfor alle dem som vi har dømt, og som, etter vår mening, ikke var fullt så fremragende som vi selv».

Dette var bare litt av den knusende kritikk som Benjamin Vogt har fremkommet med om rettsoppgjøret. Nå om stunder når «seierherrene» her i landet til stadighet søker etter, og later til å finne, årsaker til minnefester og en aldri hvilende selvforherligelse, er det all grunn for oss andre til å minnes denne manns rett-sindighet.

APROPOS RHODESIA: (Se side 5)

Krom til USA fra Rhodesia

Det amerikanske senat vedtok nylig å bryte USA's embargo på handelen med Rhodesia og tillate amerikansk import derfra av det strategisk viktige metallet krom.

Før FN-embargoen trådte i kraft, var Rhodesia den fremste

leverandør av krom til USA. Krom er et viktig legeringsmetall i amerikanernes forsvarsproduksjon og i spesielle stålprodukter til sivile formål. For tiden kommer ca. 60 prosent av de årlige forsyningene til USA

fra Sovjet-Samveldet (!), og prisen på metallet har steget meget sterkt.

Det amerikanske utenriksdepartement ønsket at forbudet skulle opprettholdes under henvisning til at USA ikke skulle

bli det første landet til å bryte embargoen, som ble vedtatt av FN's hovedforsamling i 1966.

Voteringen var en seier for senator Harry F. Byrd — en uavhengig politiker fra Virginia — som sto bak det vedtatte for-

slaget. Byrd hevdet at embargoen gjorde USA altfor avhengig av Sovjet når det gjelder krom-leveranser. Forslaget er allerede blitt vedtatt av Representantenes Hus.